

A leharapós kutya

Testes kutyakötetre biztosan futná emberségemből. Erősen elfogult vagyok mellettük. Régtől fogva mondogatom, az ember el tudja takarni legpokolibb hitványságát is, a kutya erre képtelen. Meszszíró! meglátszik szándéka.

Biztosan benne lenne, ha lenni akarna ilyen kötet, a zombói, egészen pontosan dítkházi két farkaskutya is. Bronzplyka ügyben csatangoltam a tanyák között, tisztes kísérettel. Már a tanya-bejáró végén vissza akartak fogni társaim, közelebb egy lépéssel se menjek, mert át tudják azok ugrani a kerítést is, és darabokra tépnek. Fogadást ajánlottam, be is megyek az udvarba, és ki is jövök. Egészséges észjárással azt felelték, biztos bukásra nem fogadnak. Benn az udvarban alig tudtam szabadulni tőlük. Végre jött valaki! Majdnem agyonszerettek.

Legjobb barátaim tehát a kutyák között vannak. Annak is helyet kellene azonban szorítanom benne, hogy engem is ért már baleset. Sándor Zoliék földszintes kis kutyusa 1960-ban végigszakította a pantallómat. Tanítványom volt a Zoli, népszámlálás idején jártam náluk. Rám haragudott-e meg a tanya pásztora, vagy a népszámlálást helytelenítette, nem tudom, de vadonatiúj nadrágom látta kárát. Se szó, se beszéd, egyetlen vakkantás el nem hangzott. Megvárta a búcsúzkodás ceremóniáját, de nem vettem észre, mit forgat a fejében. Tűt, cérnát hozott Zoli nővére, össze is öltötte.

Elrémulók azonban, ha hírért hallok, itt meg itt micsoda véredek garázdálkodnak. Ha igaz a tétel, miszerint farkasfajzataból szelídült házörzönk, akkor el kell ismernem a szelídítés kudarcát is. Szeretem hangoztatni azt is, leginkább gazdájához hasonlít lelkületileg az ilyen. Ha olyan embertől kapja napi betevő falatját, akit – bocsánat a durvaságért – vasvillával hánytak el az anyja alól, valami ártagad rá is. Elhismerem ugyanakkor, hogyne ismerném el, annyi lator környékezi házainkat, legmegbízhatóbb vigyázónk is a kutya. Kinyílik azonban a bicska a zsemben, ha ártatlan ember esik áldozatul a passzióból nevelt állatnak.

Olvastam az újságban, a minap is kilépett a magam korú ember a kapun, két lábbal természetesen, és vissza már nem térhetett ugyanavval a kettővel. Éppen jött a fenevad, és ugyanúgy se szó, se beszéd, szétmarcangolta a bokáját. Agyonszabályozott korunkban ne lenne olyan rendelet, amelyik az ősi vértől megszabadulni nem tudók tartását tiltja? Kutyaviadalokra is szaglászna rendfőntartó szerveink, legalább a paragrafus végének ide is el kellene kanyarodnia.

Fölhívtam régi állatorvos ismerősömet. Arra gondoltam, szakmájába vág minden évben az ebek oltása, és ránézésre is föl kell ismer-nie, ha valamelyik a sunyi dögök fajzatából való. Olyan az, mint emberben a besűgő. Darwin apánk fajtabéli édestestvérenek sorolta volna be, ha tudott volna már róla. Meglapul, és beleharap. Belőlük is kitelne egy kötet. Rá is kapcsolt az állatok doktora: ha kutya, akkor be kell oltani! Ki kell várni a megfigyelési időt, mondta tovább, és ha a legkisebb gyanú támad is, akkor lehet lépni esetleges kártérítés ügyében. Okos beszéd ez is, de nem ezt kerestem.

Tovább kellett mennem. Örömmel jelentem, minden valamire való magisztrátus rendelkezett már, nem tartható ilyen állati veszedelem. Emberi szabadságjogom nem mehet mások kárára! Ahogy nagykéssel se szaladgálhat senki az utcán és csőre töltött pisztollyal se. Nem tudom, hogyan fogalmaznak a rendeletek, magam hatósági állatorvosi mellékletnek tartanám a leharapó állatok kisorolását mindennapi veszedelmeink listájából.

H. D.

Kővári szivarra váltott, Székhelyi álmában is cigizik, Szuromi kínálja Szenvedélyes dohányosok

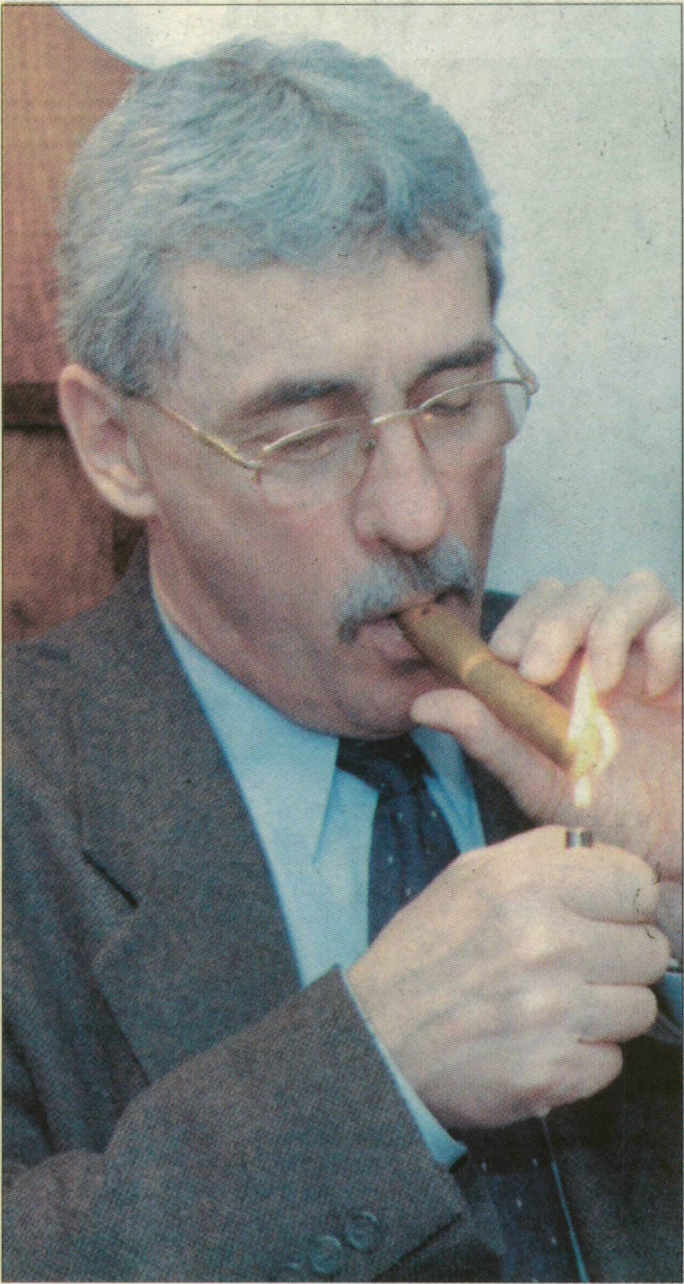
Belátják, hogy árt az egészségüknek. Tudják, a környezetük sem szereti, amikor füstölnek – mégis dohányoznak. Ismert szegediekkal beszélgettünk, akik közül a színházigazgató majd fél évszázada cigizik, a sportvezető tizenöt év után a szivarra váltott, míg a művészettörténész a vizsgázó hallgatóit is megkínálja.

– Nem zavarja, hogy most is dohányozom? – kérdezi Székhelyi József, a Szegedi Nemzeti Színház igazgatója, amikor megtudja, a füstölési szokásai felől érdeklődünk.

” Birizgálja az ujjbegyeket és a kísértés miatt nincs nyugalom.

Székhelyi József

– Hogy mennyit szívok naponta? – ismétli meg a kérdé-sünket – Botrányosan sokat. Naponta legalább két dobozzal – vallja be töredelmesen. – A te-átrumban nekem kellene len-nem a rend őrének, de magam is randán fegyelmetlen va-gyok. Mindenféle tűzvédelmi előírás ellenére – leplezi le ma-gát két slukk között. – Amikor rendezek, különösen nem bírok megenni cigaretta nélkül. Olyan vagyok, mint Bernard Shaw, aki azt találta mondani: „A világ legkönnyebb dolga leszokni a dohányzásról” – és az-tán ezerszer újrakezdte. Velem is előfordult, hogy negyed ötkor elnyomtam egy csikket és meg-fogadtam, soha többé nem gyűj-tok rá. Már fél ötkor be kellett vallanom magamnak: hazudós ember vagyok – vallja meg a 43 éve füstölő direktor.

Kővári tizenöt évi cigizés után váltott szivarra Fotó: Kárnok Csaba

Székhelyi szerint a dohányzás rituáléja beépül az ember idegrendszerébe, birizgálja az ujjbe-gyeket és a kísértés miatt nincs nyugalom. A színész-rendezőt a mai napig kirázza a hideg, ha visszagondol arra az esetre, amikor egy szédülés után kör-házba került. Tragédiaként élte meg, hogy lemondták helyette

az előadást, ráadásul miután az ágyhoz szíjazták, rágyújtani sem tudott. Már álmódott is ci-garettával. Nem mi, ő mondja: keserű élmény.

Szuromi Pált ugyan nem kö-tözték le, de a cigivel a négy fal közé akarták száműzni a kollé-gái. – Saját szobád van. Miért nem ott bagózol? – kérdezték gyakran a művészettörténészt munkatársai. – Egyedül unatko-zom – jött a ríposzt. A diákok kö-rében is népszerű tanárról köztu-dott, hogy a kellenél jobban szorongó vizsgázókat cigarettá-val kínálja meg. Állítólag a na-gyon izgulósok egy kis pohár ko-nyakot is leguríthatnak. – A mű-vészi munka természetéből faka-dóan nem véletlen, hogy maga Picasso, a magyar festők közül pedig Korniss Dezső is nagy ba-gós volt. A dohányzás egyfajta kompenzációs válasz a szenvedé-lyekre, a lüktetésre és az indula-tokra. Valami szabályosság tük-röződik benne – állítja Szuromi.

Kővári Árpád is a rendszeres-ségről beszél. A Tisza Volán SC ügyvezető elnöke 1984-ben ti-zenöt évnyi cigarettázást ha-gyott a háta mögött. Szivarra váltott, amelyre havonta egy-két alkalommal gyűjt rá. – Most három-négy hónapot ki-hagytam, mert nem volt ked-vem ücsörögni a hidegben a te-raszon – vallotta be. – Gyerek-ként sokszor sodortatták ve-lünk a felnőttek a cigarettájuk-at, amiből mi is elcsentünk néhányat. Amikor kiderült, hogy enyves kezűek vagyunk, akkor díofalevelet sodortunk ú-j-ságpapírba, mondván ez is meg-teszi. Persze, rosszul lettünk tő-le – emlékezett vissza az első füstös élményeire a szegedi ké-zilabdázás atyja. Kővári szerint egy jó szivart egy-másfél óráig kell ízlelgetni. – Egy baráti be-szélgetés mellett, italozás köz-ben még inkább jólesik – állítja.

HORVÁTH LEVENTE

Kétmilliót követel a szentesi sportkönyvért Bodrits István

Bíróságon keresi igazát a könyvtáros

Pert indított a szentesi város-szépítő egyesület ellen Bodrits István. A könyvtáros a Nagy szentesi sportkönyv szerkesztő-jeként méltánytalannak tartja a díjazását, és kétmillió forintot követel. Ezzel egyetért Péter László nyugalmazott egyetemi tanár is. A civil szervezet el-nőke, Makra Zoltán annyit kö-zölt lapunkkal: Bodrits dolga, hogy pert indított.

– Ha a hús mázsa papírt kifí-zették, akkor a szellemi telje-sítményt is honorálni kell – mondta Bodrits István szentesi könyvtáros, lexikográfus, aki a szerkesztője, egyik tördelője és szerzője is volt a tavaly decem-berben megjelent Nagy szente-si sportkönyvnek. Az igényes kivitelű, 414 oldalas kötetet a helyi városszépítő egyesület, a könyvtár kht. és az önkor-mányzat adta ki 1200 példány-ban. Bodrits most pert indított a szentesi bíróságon, mert méltánytalannak tartja, hogy 200 ezer forintot kapott a vá-rosszépítő egyesülettől a mun-kájáért. A könyv költségveté-sét ő állította össze, de akkor még nem lehetett látni, hogy mekkora anyag gyűlik össze. Ezért nem tüntetett fel szer-kesztői díjat a tervezetben. A 200 ezer forintról szóló szerző-dést menet közben ugyan alá-írta, mert megígérte neki a ci-vil szervezet elnöke, Makra Zoltán, hogy módosítják majd a megállapodást. Bodrits azt állítja: a könyv kiadása során csak az anyagköltséggel szá-moltak, a szellemi teljesít-

Bodrits István és a Nagy szentesi sportkönyv. A könyvtáros aránytalanságról, igazságtalanságról és sportszerűtlenségről beszél

Fotó: Vidovics Ferenc

ményt nem vették figyelembe. – A vonatkozó törvény szerint a szerződést egy éven belül meg lehet támadni aránytalan-ság címén – tette hozzá.

– Az anyaggyűjtést a munka-helyemen, a könyvtárban végez-tem, mert a helytörténeti kutató munkaköri kötelességem – mondta Bodrits. Az alkotói fel-adatoknak azonban otthon tett eleget, a szabadsága alatt éj-

jel-nappal dolgozott, veszélyez-tetve az amúgy is megromlott egészségét. A sportkönyvben nyújtott teljesítményéért két-millió forint körüli összeget kö-vetel, ezért indított pert a városi bíróságon. Azt is reméli ettől, hogy a szellemi érték is a helyé-re kerül. Egyébiránt pedig He-mingwayjel azt vallja Bodrits István: csak tisztességes eszkö-zökkel szabad győzni, és emelt

fővel veszíteni. Egyetért a zen-teszi könyvtárossal a szegedi Pé-ter László nyugalmazott egyete-mi tanár. – A könyvet Bodrits István az elvárható legjobb szín-vonalon, nagy hozzáértéssel és fáradtsággal írta és szerkesztette meg, vállalt feladatának tehát magas színvonalon eleget tett. Munkájáért méltó díjazást érde-mel – nyilatkozta Péter László. Arra alapozta mindezt, hogy

MEGEGYEZÉS KÉRDÉSE

■ Szerkesztői díj címén Bodrits Ist-ván 20 ezer forinttal kalkulált ívenként, míg a tördelésért olda-lanként ezer forintot számolt. El-mondása szerint Bodrits a könyv egyharmadát írta, ezért is járna neki szerinte szerzői ívenként 35 ezer forint. Az árak azonban sok mindentől függenek a feladat bo-nyolultsága és a piaci viszonyok alapján. A vásárhelyi Norma Nyomdász Kft. ügyvezetője, Rostás Pál lapunknak azt mondta: a tör-delés szokványos ára oldalanként lehet ezer forint, a szerkesztői díj nyolcezerrel 16 ezer forintig terjed ívenként.

1997-ben Bodrits a polgármes-teri hivatallal kötött szerződést, amely a Szentes alkotóművészei című könyv írásáért ívenként 28 ezer forintot, szerkesztésért ugyancsak ívenként 17 ezer fo-rintot ajánlott meg. Az egyetemi tanár figyelembe vette a tíz év óta bekövetkezett pénzromlást, és ezért is ítélte jogosnak azt az összeget, amelyet Bodrits szá-molt ki az elvégzett munkájá-ért.

A városszépítő egyesület elnö-ke, Makra Zoltán korábban azt mondta lapunknak, hogy a kötet szerzői kezdettől lokálpatrióta-ként vállalták a feladatot, vagyis nem üzleti alapon végezték a munkát. Megkérdeztük tegnap az elnöktől, mit szól ahhoz, hogy Bodrits István beperelte a civil szervezetet. A külföldön tartó-zkodó elnök annyit közölt: „Az ő dolga, megyünk a bíróságra.”

BALÁZSI IRÉN

Elsődíjas a weboldal

A nagyvárosok kategóriájában Szeged nyerte idén a Települési Önkormányzatok Szövetségének E-go (electronic government, azaz elektronikus kormányzat) prog-ramjában az első díjat. Az elisme-rést a legjobb önkormányzati hon-lapért ítélik oda 2003 óta. A weboldalakat független szakértők-ből álló bizottság értékeli például felhasználó-barátság, közérthető-ség, pontosság, frissesség és eszté-tikum szempontjából.

A www.szegedvaros.hu oldal a Szeged híros város dallamával nyí-lílik ki. A magyaron kívül románul és angolul is fellapozhatók az ön-kormányzat aktuális információi. Annak, aki ez alapján sem boldo-gul, segít a kereső, a honlaptérkép, vagy rákattinthat a Kapcsolatra, ahol valamennyi közérdekű név, telefonszám, elektronikus postalá-da szerepel.

Székó Gábor karakterei

Székó Gábor szegedi szobrászmű-vész Karakterek című kiállítását a Belvárosi Kamara Galériában (Szeged, Vaszy Viktor tér 3., Belvá-rosi mozi II. emelet) Szuromi Pál művészettörténész ajánlotta teg-nap a közönség figyelmébe. Székó 1969-ben Szegeden született, Tö-mörkényi képzőművészeti tagoza-tán szobrász szakon érettségizett Kalmár Márton növendékéeként. A Képzőművészeti Főiskolán Kő Pál volt a mestere. Új munkáiban a fa és a mészko „házasításával” te-remt különös hangulatot.